

Nr 295.

Af herr **Carlson** i Herrljunga, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om bankrörelse och till lag om ändrad lydelse af 10 § i lagen den 5 juni 1909 angående emissionsbanker.

Till årets Riksdag har Kungl. Maj:t i proposition nr 48 i och för antagande öfverlämnat förslag till lag om bankrörelse och till lag om ändrad lydelse af 10 § i lagen den 5 juni 1909 angående emissionsbanker.

Då emellertid förslaget till lag om bankrörelse i flera §§ betydligt afviker från nuvarande bestämmelser rörande bankverksamhet och säkert skulle komma att verka hämmande för den enskilda och lokala företagssamheten, liksom också vålla en massa besvärligheter och bekymmer för en del nu existerande banker, om det i oförändradt skick blir upphöjdt till lag, så har jag ansett mig böra genom särskild motion söka fästa Riksdagens närmare uppmärksamhet på förslaget i fråga.

Det är särskildt 6 och 114 §§:s innehåll, som föranledt mig härtill. Där heter det nämligen så här: »Bankaktiebolags grundfond skall utgöra minst en million kronor; dock att, där de i bolagsordningen meddelade närmare bestämmelser angående bolagets rörelsegrenar och villkoren därför uppenbarligen gifva vid handen, att bolaget icke har till ändamål att drifva bankrörelse i större omfång, utan blott att tillgodose den mindre omsättningen å viss ort, grundfonden må, om Konungen gifver därtill lof, bestämmas till lägre belopp, dock ej understigande fem hundra tusen kronor». — I nu gällande banklag är sistnämnda belopp två hundra tusen kronor. Det är ju alldeles klart, att om minimibeloppet höjes från två hundra tusen till fem hundra tusen kronor, så är därmed också gifvet, att det enskilda såväl som det lokala får träda tillbaka och lämna fältet fritt för »storbanksväldet». Huruvida detta senare har gjort sig förtjänt Bihang till Riksd. prot. 1911. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 118 Häft. (Nr 295—296). 1

af ett dylikt tillmötesgående från statsmakternas sida eller ej, lämnar jag därhän; men kan jag för min del för närvarande ej finna tillräckligt starka skäl föreligga, för att Riksdagen skulle genom att antaga dessa skärpta lagbestämmelser strypa den enskilda företagsamheten, som i de flesta fall grundar sig på lokalt intresse och såmedelst medverka till »trustväldes» införande på detta område. Jag anser det nämligen höra till det nära nog omöjliga, att ute på landsbygden, där behof af en bankinrättning kan komma att göra sig gällande, sammanbringa fem hundra tusen kronor. Det har visat sig, att det i många fall varit ganska svårt få ihop två hundra tusen kronor. Och då företaget tillkommit blott och bart för att tillgodose den mindre penningomsättningen i orten, så torde det också i de flesta fall vara alldeles nog med två hundra tusen kronors grundfond. — En annan olägenhet, som också skulle blifva en gifven följd på ett eventuellt antagande af föreliggande lagförslag är, att samtliga nu existerande bankbolag med mindre grundfond än fem hundra tusen kronor, skulle blifva tvungna att, senast två år efter oktrojtids slut, öka sin grundfond till nämnda belopp. Detta tvång skulle säkerligen för åtskilliga af åsyftade banker medföra antingen ett uppgående i de större bankerna eller ock — likvidation.

På grund af detta anförda, vågar jag härmed

föreslå Riksdagen sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 48, att i 6 och 114 §§ 1 mom. orden: »fem hundra tusen kronor», utbytas mot orden: »två hundra tusen kronor».

Skulle, mot förmodan, detta mitt förslag ej vinna Riksdagens bifall, utan Kungl. Maj:ts förslag till lydelse i omnämnda §§ blifva antaget, så måste jag, på grund af hvad jag i ärendet anført, värdsamt till Riksdagen

hemställa om sådan ändring i lagförslagets § nr 260, att i 1 mom. af undantagsbestämmelserna angående bankbolag, som erhållit oktroj före lagens trädande i kraft, orden: »två år» måtte utbytas mot: »fem år».

Stockholm den 18 februari 1911.

Herm. Carlson.